

WOJEWODA PODLASKI
15-213 Białystok, ul. Mickiewicza 3

NK-II.4131.120.2015.AKR

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r., poz. 594 z późn. zm.),

stwierdzam nieważność

§ 7 ust. 1 w części „którzy do dnia konsultacji ukończyli 18 lat i stale zamieszkują na terenie ww. wsi”, uchwały Nr IX/83/2015 Rady Miejskiej w Choroszczy z 4 września 2015 r. w sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych w sprawie odłączenia wsi Turczyn od sołectwa Klepacze i utworzenia nowego sołectwa Turczyn.

UZASADNIENIE

Rada Miejska w Choroszczy podjęła 4 września 2015 r. uchwałę Nr IX/83/2015 w sprawie odłączenia wsi Turczyn od sołectwa Klepacze i utworzenia nowego sołectwa Turczyn, która 10 września 2015 r. wpłynęła do organu nadzoru i z urzędu została poddana kontroli legalności.

Przeprowadzona analiza wykazała, iż uchwała podjęta została z istotnym naruszeniem prawa, to jest art. 5a ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r., poz. 594 z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”.

Mając powyższe na uwadze organ nadzoru 21 września 2015 r. wszczął postępowanie nadzorcze. Zgodnie bowiem z treścią art. 91 ustawy, uchwała organu gminy sprzeczna z prawem jest nieważna. O nieważności uchwały w całości lub w części orzeka organ nadzoru w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia jej doręczenia.

Wskazania wymaga, iż postanowienia zawarte w § 7 ust. 1 uchwały Nr IX/83/2015 Rady Miejskiej w Choroszczy w części „którzy do dnia konsultacji ukończyli 18 lat i stale zamieszkują na terenie ww. wsi” wykraczają poza zakres delegacji wynikającej z art. 5a ust. 2 ustawy i jednocześnie stanowią modyfikację przepisu ustawowego.

Z treści przepisu art. 5a ust. 1 ustawy w wypadkach przewidzianych ustawą oraz w innych sprawach ważnych dla gminy mogą być przeprowadzane na jej terytorium

konsultacje z mieszkańcami gminy. Natomiast z art. 5a ust. 2 ustawy wynika, iż rada gminy jest uprawniona do określania w drodze uchwały zasad oraz trybu przeprowadzenia konsultacji z mieszkańcami gminy.

Zauważyć należy, że jedną z podstawowych zasad działania organów administracji publicznej jest zasada praworządności, to jest działania tych organów na podstawie i w granicach prawa. Jest to zasada rangi konstytucyjnej (art. 7 Konstytucji RP), z której wynika w szczególności zakaz domniemywania kompetencji organu władzy publicznej, a tym samym nakaz by wszelkie działania organu władzy publicznej były oparte na wyraźnie określonej normie kompetencyjnej. Organ władzy publicznej ma obowiązek wykazać istnienie normy kompetencyjnej, uprawniającej go do działania, niedopuszczalne jest bowiem poprzestawanie tylko na stwierdzeniu braku zakazu takiego działania w normach zawierających jego kompetencje ogólne (postanowienie 7 sędziów SN z 18 stycznia 2005 r., sygn. akt WK 22/04, OSNKW 2005, nr 3, poz. 29).

Jak wynika z art. 5a ust. 2 ustawy, konsultacje przeprowadza się z mieszkańcami gminy, a więc rada nie posiada kompetencji do odmiennej regulacji w tym przedmiocie.

Należy wskazać, iż w uzasadnieniu wyroku WSA we Wrocławiu z dnia 29 kwietnia (2011 r., sygn. akt III SA/Wr 20/11) podkreślono, iż kompetencja organu gminy nie obejmuje określania praw podmiotowych warunkujących uprawnienie mieszkańców gminy do udziału w konsultacjach. Istotnym jest, iż krąg osób uprawnionych do udziału w konsultacjach społecznych został określony przez samego ustawodawcę. Są nimi mieszkańcy gminy, czyli osoby zamieszkujące w miejscowości położonej na jej obszarze z zamiarem stałego pobytu. Pojęcie mieszkańca nie jest tożsame z pojęciem osoby posiadającej czynne prawo wyborcze. Fakt pozbawienia praw publicznych, praw wyborczych czy też ubezwłasnowolnienie mieszkańca gminy nie jest jednoznaczne z pozbawieniem go prawa do udziału w konsultacjach.

W ocenie organu nadzoru zapisy § 7 ust. 1 ww. uchwały wykraczają poza zakres delegacji wynikającej z art. 5a ust. 2 ustawy, ponieważ organ gminy nie ma kompetencji do określania praw podmiotowych, warunkujących uprawnienie mieszkańców gminy do udziału w konsultacjach. Kompetencja zawarta w art. 5a ust. 2 ustawy upoważnia radę gminy jedynie do określenia zasad i trybu przeprowadzania konsultacji. Tym samym działania wykraczające poza ramy tych uprawnień są pozbawione legitymacji. Za istotne naruszenie prawa należało więc uznać wprowadzenie przez radę wymogu pełnoletności jako przesłanki niezbędnej do wzięcia udziału w konsultacjach.

Oceniając powyższe należało stwierdzić nieważność w zakresie § 7 ust. 1 ww. uchwały w części „którzy do dnia konsultacji ukończyli 18 lat i stale zamieszkują na terenie ww. wsi”, z uwagi na nieuprawnioną modyfikację przepisu oraz wykroczenie poza

delegację ustawową.

Zgodnie z art. 92 ustawy o samorządzie gminnym stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały organu gminy wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Od niniejszego rozstrzygnięcia przysługuje Gminie skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Białymstoku za pośrednictwem Wojewody Podlaskiego w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia.

Z up. WOJEWODY PODLASKIEGO

Aneta Kuberska
Dyrektor
Wydziału Nadzoru i Kontroli

Otrzymuje:
Rada Miejska w Choroszczy